

2 Σεπτεμβρίου 31 π.Χ.

Αντώ νιος και Κλεοπάτρα

Ο Πτολεμαίος ΙΑ΄ ήταν μια αξιοθρήνητη καρικατούρα βασιλιά στην Αίγυπτο. Είχε το παρατσούκλι αυλητής, επειδή ζούσε κολακεύοντας του Ρωμαίους. Εδέησε να πεθάνει το 51 π.Χ. αφήνοντας το βασίλειο στον γιο του Πτολεμαίο ΙΒ΄ Διονύσιο και στην κόρη του Κλεοπάτρα (69 - 30 π.Χ.), που τότε ήταν μόλις 18 χρόνων, πανέμορφη, αδίστακτη, έκφυλη και παμπόνηρη. Τα δυο αδέρφια παντρεύτηκαν μεταξύ τους και βασίλευσαν παρέα ως το 49 π.Χ., οπότε ο Πτολεμαίος ΙΒ΄ παραμέρισε την Κλεοπάτρα.

Τον ίδιο καιρό, στην κραταιά Ρώμη, είχε διαλυθεί η πρώτη τριανδρία που συνέπηξαν (το 60 π.Χ.) ο Ιούλιος Καίσαρ (101 - 44 π.Χ.), ο Πομπήιος (106 - 48 π.Χ.) και ο Κράσος. Ο Κράσος (114 - 53 π.Χ.) σκοτώθηκε πολεμώντας τους Πάρθους. Οι άλλοι δύο συγκρούστηκαν μεταξύ τους στα Φάρσαλα, όπου ο Ιούλιος Καίσαρ νίκησε. Ο Πομπήιος κατέφυγε στην Αίγυπτο όπου τον ακολούθησε ο Καίσαρ. Νομίζοντας ότι κάνει εξυπνάδα, ο Πτολεμαίος σκότωσε τον Πομπήιο και πρόσφερε το κεφάλι του, δώρο στον Καίσαρα. Ο Ρωμαίος στρατηλάτης οργίστηκε. Τον καθαίρεσε κι έβαλε στο θρόνο την αδερφή του που πια ήταν 21 χρόνων. Μοναδική βασίλισσα, η Κλεοπάτρα δε δυσκολεύτηκε να σαγηνεύσει τον 53χρονο Καίσαρα. Οι δυο εραστές απέκτησαν γιο, τον Καισαρίωνα που γεννήθηκε το 47 π.Χ.

Τον επόμενο χρόνο, ο Ιούλιος Καίσαρ έφυγε από την Αίγυπτο, νίκησε τους οπαδούς του Πομπήιου στη Θάψο (46 π.Χ.) και στη Μούνδα (45 π.Χ.) και μπήκε νικητής στη Ρώμη, όπου τον περίμενε ο συνύπατος Μάρκος Αντώνιος (82 - 30 π.Χ.). Τον Μάρτιο του 44 π.Χ., τον δολοφόνησαν, ενώ από την Ιλλυρία, έσπευδε ο ανιψιός του δολοφονημένου, Γάιος Νέπος Οκταβιανός (63 π.Χ. - 14 μ.Χ.) που ανακηρύχτηκε ύπατος. Οκταβιανός και Αντώνιος απαλλάχτηκαν από τους δολοφόνους του καίσαρα (μάχη των Φιλίππων, 43 π.Χ.) και, με τον στρατηγό Μάρκο Αιμίλιο Λέπιδο (89 - 13 π.Χ.) συνέπηξαν τη δεύτερη τριανδρία. Ο Λέπιδος πήρε τη διοίκηση της Αφρικής (εκτός από την Αίγυπτο), ο Οκταβιανός την Ευρώπη και ο Αντώνιος την Ασία.

Η Κλεοπάτρα, μόλις έμαθε το θάνατο του Καίσαρα, αναγόρευσε βασιλιά της Αιγύπτου τον γιο τους Καισαρίωνα, με το όνομα Πτολεμαίος ΙΔ', μια και ΙΓ' ήταν ένας άλλος αδερφός της, που πέθανε ξαφνικά την ίδια χρονιά (44 π.Χ.). Ο Αντώνιος την άφησε να παίζει τη βασίλισσα, από σεβασμό στον Καίσαρα. Ο ίδιος ζούσε στην Αθήνα και συμπεριφερόταν σαν Έλληνας. Όμως, το 41 π.Χ., βρέθηκε στην Κιλικία, όπου έμαθε ότι η Κλεοπάτρα εκδηλωνόταν εναντίον του. Την κάλεσε σε απολογία. Η Κλεοπάτρα άρπαξε την ευκαιρία να τον γνωρίσει όπως αυτή ήξερε. Το αποτέλεσμα ήταν να εκδηλωθεί παράφορος ο έρωτας του 41χρονου Αντωνίου για την 28χρονη πια βασίλισσα. Την ακολούθησε στην Αίγυπτο εγκαταλείποντας τη νόμιμη γυναίκα του Οκταβία που τύχαινε να είναι η αδερφή του Οκταβιανού. Ο Οκταβιανός άρχισε να ροκανίζει τη φήμη του Αντωνίου. Το 36 π.Χ., ο Λέπιδος παραιτήθηκε από τη διοίκηση της Αφρικής.

Η Κλεοπάτρα έπεισε τον Αντώνιο να διεκδικήσει την εξουσία της Ρώμης. Ο Αντώνιος έστειλε ένα υβριστικό γράμμα στη γυναίκα του Οκταβία, ζητώντας διαζύγιο. Εκείνη ζήτησε προστασία από τον αδερφό της που πέτυχε να κηρύξει τον γαμπρό του εχθρό του κράτους. Με τον ρωμαϊκό στόλο, ο Οκταβιανός βγήκε στο Ιόνιο. Εκεί, έσπευσε κι ο Αντώνιος με τους δικούς του και τον αιγυπτιακό στόλο. Η μεγάλη ναυμαχία έγινε έξω από το Άκτιο, στις 2 Σεπτεμβρίου 31 π.Χ. Ο στόλος του Αντωνίου καταστράφηκε. Ο ίδιος έφυγε στην Αίγυπτο. Εκεί, πίστεψε μια φήμη ότι η Κλεοπάτρα ήταν νεκρή. Αυτοκτόνησε.

Ο Οκταβιανός έσπευσε στην Αλεξάνδρεια και την κατέλαβε. Η Κλεοπάτρα προσπάθησε να τον κερδίσει. Διαπίστωσε πως τα θέλγητρά της δεν περνούσαν κι αυτοκτόνησε (30 π.Χ.). Ο Οκταβιανός σκότωσε τον Καισαρίωνα, έκανε σαφές ότι η Αίγυπτος ήταν μια απλή ρωμαϊκή επαρχία και γύρισε στη Ρώμη μοναδικός κυρίαρχος. Το 27 π.Χ., η σύγκλητος τον ονόμασε Αύγουστο (σεβαστό, ιερό). Αρχίζει η περίοδος των αυτοκρατόρων που θα διαρκούσε πεντακόσια χρόνια.

Ο Οκταβιανός Αύγουστος βασίλευσε ως το 14 μ.Χ. Τα 41 χρόνια της μονοκρατορίας του ονομάστηκαν «χρυσός αιώνας της Ρώμης»: Οργάνωσε τη διοίκηση του απέραντου κράτους, ενίσχυσε τα γράμματα και τις τέχνες και κυβέρνησε με ασυνήθιστη για την εποχή δικαιοσύνη. Άφησε, όμως, άθλιους απογόνους.

1192: Ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος της Αγγλίας και ο Σαλαδίνος των Αράβων υπογράφουν ειρήνη στην Παλαιστίνη.

1666: Ξεσπάει η μεγάλη πυρκαγιά του Λονδίνου, που ξεκίνησε από φούρνο του Πάντιγκ Λέιν. Μαινόταν επί τέσσερις ημέρες, καταστρέφοντας ολόκληρη την πόλη.

1838: Γεννιέται η βασίλισσα της Χαβάης, Λιλιουοκαλάι. Ήταν στο θρόνο την περίοδο 1891 - 93 και θεωρείτο η τελευταία κυρίαρχος της χώρας μέχρι το 1898, όποτε τα εδάφη του Ειρηνικού προσαρτήθηκαν στις ΗΠΑ.

1864: Στον εμφύλιο πόλεμο των Ηνωμένων Πολιτειών, οι δυνάμεις των Βορείων υπό τον στρατηγό Ουίλιαμ Σέρμαν κυριεύουν την Ατλάντα.

1865: Λήγουν οι μάχες ανάμεσα στις φυλές Μαορί και τους Άγγλους αποίκους στη Νέα Ζηλανδία καθώς οι δυο πλευρές συμφωνούν ότι υπάρχει χώρος για όλους.

1866: Ξεσπάει η εναντίον της Οθωμανικής αυτοκρατορίας Κρητική επανάσταση του 1866 - 69, που καταγιάστηκε με το ολοκαύτωμα της μονής Αρκαδίου.

1870: Οι πρωσικές δυνάμεις αιχμαλωτίζουν τον Ναπολέοντα Γ' στη μάχη του Σεντάν. Ανοίγει ο δρόμος για την παρισινή Κομμούνα.

1945: Με την άνευ όρων παράδοση της Ιαπωνίας, που υπογράφεται πάνω στο αμερικανικό πολεμικό πλοίο «Μισούρι», τελειώνει ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος.

1945: Ανακηρύσσεται η Δημοκρατία του Βιετνάμ, με πρόεδρο τον Χο Τσι Μινχ.

1962: Η Σοβιετική Ένωση δέχεται να στείλει όπλα στην Κούβα για να την βοηθήσει να αντιμετωπίσει τις «απειλές από επιθετικά ιμπεριαλιστικά στοιχεία».

1978: Ξεσπά η επανάσταση των Σαντινίστας εναντίον του δικτάτορα Σομόζα, στη Νικαράγουα.

1996: Μουσουλμάνοι επαναστάτες και η κυβέρνηση των Φιλιππίνων υπογράφουν σύμφωνο ειρήνης, δίνοντας τέλος σε έναν 24χρονο πόλεμο που στοίχισε τη ζωή σε 125.000 άτομα.

2007: Ενώ ο διαλυμένος κρατικός μηχανισμός έχει περιορίσει τις πυρκαγιές που εξακολουθούν επί δέκα ημέρες να κατακαίγουν Πελοπόννησο και Εύβοια (με 65 νεκρούς, πάνω από χίλια καμένα σπίτια και εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα κατεστραμμένων δασών {2.280.000} και καλλιεργειών) και η κυβέρνηση της ΝΔ εξαγοράζει ψήφους μοιράζοντας «τριχίλιαρα», ο Γιώργος Παπανδρέου, σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξαγγέλλει από τον Πύργο της Ηλείας φιλόδοξο πρόγραμμα για την αποκατάσταση των πληγέντων και του περιβάλλοντος.

2009: Λίγο πριν να συμπληρωθούν δυο χρόνια από τις τελευταίες εκλογές και με τη ΝΔ να υπολείπεται γύρω στις 6 μονάδες από το ΠΑΣΟΚ στις δημοσκοπήσεις, ο πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής εξαγγέλλει πρόωρη προσφυγή στις κάλπες, για τις 4 Οκτωβρίου.

2016: Στις 2.40 τα ξημερώματα ανακοινώνεται ότι για τις τέσσερις τηλεοπτικές άδειες πανελλήνιας εμβέλειας πλειοδότησαν οι εταιρείες που ελέγχουν τον Αντένα και τον Σκάι, καθώς και οι εταιρείες των κυρίων Ι. Β. Καλογρίτσα και Ευ. Μαρινάκη.

2 Σεπτεμβρίου 2001

Ο Κρίστιαν Μπάρναρντ

Χειρουργός στο Κέιπ Τάουν (1953 – 56), ο γεννημένος στις 8 Νοεμβρίου 1922 Κρίστιαν Μπάρναρντ εντόπισε μια από τις δυσδιάκριτες μοιραίες παθήσεις που προκαλούνται στο έμβρυο κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, βρήκε τρόπο έγκαιρης διάγνωσης και εισηγήθηκε τη χειρουργική θεραπεία της. Στα επόμενα χρόνια (1956 – 1958), μετεκπαιδεύτηκε στο πανεπιστήμιο της Μινεσότα των ΗΠΑ και επέστρεψε στη Νότια Αφρική όπου προχώρησε σε πρωτοποριακές εγχειρίσεις ανοιχτής καρδιάς. Ταυτόχρονα, ασχολήθηκε με τη δυνατότητα εμφύτευσης τεχνητής βαλβίδας στην καρδιά και έκανε πειράματα μεταμόσχευσης καρδιάς σε σκύλους. Στις 3 Δεκεμβρίου 1967, ο Μπάρναρντ, επικεφαλής ομάδας είκοσι χειρουργών, προχώρησε στην αντικατάσταση της καρδιάς του σχεδόν ετοιμοθάνατου παντοπώλη, Λουδοβίκου Βασκάνσι, με την καρδιά που πάρθηκε από θύμα τροχαίου. Ήταν η πρώτη μεταμόσχευση καρδιάς από άνθρωπο σε άνθρωπο και υπήρξε επιτυχής. Εκείνο που ο Μπάρναρντ και οι συνεργάτες του δεν υπολόγισαν, ήταν η άμυνα του ανθρώπινου οργανισμού ο οποίος διαθέτει μηχανισμό αποβολής κάθε ξένου σώματος. Και η καρδιά που τοποθετήθηκε στον Βασκάνσι, για τον οργανισμό του, αποτελούσε ξένο σώμα. Την απέβαλε μετά από 18 ημέρες, ενώ παράλληλα ο ασθενής προσβλήθηκε από διπλή πνευμονία καθώς η όλη διαδικασία είχε πειράξει το ανοσοποιητικό του σύστημα. Ο Βασκάνσι πέθανε. Ο Μπάρναρντ δεν το έβαλε κάτω. Βρήκε τρόπους αντιμετώπισης των δυσκολιών με αποτέλεσμα οι μεταμοσχεύσεις καρδιάς, στη δεκαετία του '70, να προσφέρουν στους λήπτες πολλά χρόνια ζωής. Ο Κρίστιαν Μπάρναρντ πέθανε στις 2 Σεπτεμβρίου 2001 από ανακοπή καρδιάς. Πρόλαβε να δει τις μεταμοσχεύσεις να καθιερώνονται ως λεπτές αλλά ασφαλείς επεμβάσεις.

1937: Πεθαίνει ο Γάλλος βαρόνος Πιερ ντε Κουμπερτέν, στις ενέργειες του οποίου κατά κύριο λόγο οφείλεται η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων το 1896. Είχε γεννηθεί το 1863.

1973: Πεθαίνει ο Άγγλος συγγραφέας Τζέι Αρ Τόλκιεν, γνωστός για το μυθιστόρημά του «Ο άρχοντας των δαχτυλιδιών».

1997: Σε ηλικία 95 χρόνων, πεθαίνει ο σερ Ράντολφ Μπινγκ, γενικός διευθυντής της Μετροπόλιταν Όπερα Νέας Υόρκης για 22 χρόνια (1950 – 1972).

2018: Η ελληνική εθνική νέων στην υδατοσφαίριση αναδεικνύεται πρωταθλήτρια Ευρώπης, νικώντας στον τελικό (Μινσκ, Λευκορωσία) 14 - 12 το Μαυροβούνιο. Την ίδια μέρα, η εθνική νεανίδων στην υδατοσφαίριση κατακτά χάλκινο μετάλλιο στο παγκόσμιο κύπελλο, νικώντας στον μικρό τελικό την Αυστραλία με 7 - 3.

2021: Σε ηλικία 96 χρόνων, πεθαίνει ο Μίκης Θεοδωράκης. Ο πρωθυπουργός κηρύσσει τριήμερο πένθος.